

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETESEKET
kiadóhivatal mérsékelt áron számít
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

A horvát-szerb értekezlet határozata.

Fiume, február 22.

A dalmáciai és horvát-szlavonországi delegátusok, kik a február 19-ére kitűzött magyar-horvát-dalmát értekezletre jöttek ide Fiuméba, minthogy az értekezlet, mint ismeretes, elmaradt, maguk között folytattak négy napon át tanácskozást, melynek eredményeként a következő fontos határozatot hozták:

Dalmácia és Horvát-Szlavonországek horvát és szerb pártjának Fiumében e hó 16., 17., 18. és 19. napján tartott értekezlete egyhangulag elhatározza, hogy Dalmácia és Horvát-Szlavonországek minden horvát és szerb pártját szervezni fogják abból a czeből, hogy a magyar koalícióval szövetségbe lépve, közös erővel küzdenek. E szövetség elnöke Csingrija Peró dr. képviselő, Ragusa városának polgármestere s a dalmat tartománygyűlés többségének elnöke. Ennek a szövetségnek tagjai, pártjuk képviselőiben:

1. *Trumbics* Antal dr., Spalato város polgármestere, a dalmáciai tartománygyűlés horvát pártjának elnöke, mint a dalmáciai tartománygyűlés többségének képviselője.

2. *Pugliesi* Antal dr., a knin-sinj-drui terület képviselője, a dalmáciai tartománygyűlési szerb klub elnöke.

3. *Tuskán* György, Sziszek képviselője, a zágrabi országgyűlési horvát ellenzéki klub elnöke. Doktori címét és ügyvédi oklevelét politikai okokból vesztette el. Khuen gróf bíráitól két évi börtönrre ítéltetett. Birtokos.

4. *Medakovic* Bogdán dr., a szerb autonóm párt elnöke, a karlóczai nemzeti egyházgyűlésen e párt képviselője, zágrabi ügyvéd, nagybirtokos.

5. *Krasojevic* György dr., a szerb radikálisok elnöke, karlóczai ügyvéd, nagybirtokos.

6. *Neumann* Károly dr., a szlavóniai horvát ellenzéki párt elnöke, észéki ügyvéd, nagybirtokos.

7. *Lorkovic* János dr., a horvát progresszista párt elnöke, a „Fokret” című napilap szerkesztője. Pártja magában foglalja a budapesti, bécsi, zágrabi és németországi egyetemekeket látogató horvát egytemi hallgatók 90 százalékát.

8. *Smodlaka* József dr., a dalmáciai demokrata párt elnöke. E párt tagjai polgárok, munkások és hajósok.

9. *Madics* Péter dr., a zagorjei ellenzék elnöke, varasdi ügyvéd.

10. *Potocsnyák* Frankó, pártonkívüli, zágrabi hírlapíró. Doktori címét és ügyvédi oklevelét Khuen gróf elleni küzdelmében elvesztette.

E szövetségben képviselve van Dalmácia s Horvát-Szlavonországek minden valóban nemzeti független horvát és szerb pártja. Dalmáciában egyáltalán nincs más horvát vagy szerb párt. Horvátországban van még a kormánypárt, meg a Frank és bizonyos Radics Stipa körül csoportosuló kisebb „osztrák párti” töredék, melyeknek a nép körében egyáltalán nincs pártjuk. Szerb párt pedig más nincs is.

Az értekezlet e határozatát *Supilo* Ferencz, a fiumei „Novi Liszt” szerkesztője, a tegnapi estyi gyorsvonattal megvitte *Kossuth* Ferencznek Budapestre.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek —

A válság.

Nyiri Sándor a királynál.

Bécs, febr. 22. *Nyiri* Sándor vezérőrnagy, királyi biztos, ma délben ideérkezett és a magyar minisztérium palotájában szállott meg. *Nyiri* tudvalevőleg azért jött Bécsbe, hogy a királynak jelentést tegyen királyi biztosi minőségében kifejtett tevékenységéről. A király délután háromnegyed két órakor fogadta *Nyirit* és a kihallgatás fél háromkor még mindig tartott. *Nyiri* Sándor Bécsből egyenesen székhelyére, Székesfejervárra fog visszatérni.

Bécs, febr. 22. *Nyiri* Sándor audienciája egynegyed négyig tartott. A király meglegedését fejezte ki *Nyiri*nek királyi biztosi minőségében tanúsított magatartása felett. *Nyiri* egyelőre Bécsben marad.

Fejérváry a királynál.

Bécs, febr. 22. Itteni lapok jelentése szerint *Fejérváry* Géza báró miniszterelnök még e héten Bécsbe érkezik s kihallgatása alkalmával fontos közigazgatási intézkedésekről is előterjesztést tesz a királynak.

Budapest, febr. 22. *Fejérváry* Géza báró miniszterelnök szombaton Bécsbe utazik.

Nyiri Sándor kitüntetése.

Bécs, febr. 22. A „Zeit” jelentése szerint *Nyiri* Sándor királyi biztosi minőségében kifejtett tevékenységeért nagy kitüntetést fog kapni.

A fiumei értekezlet.

Budapest, febr. 22. *Supilo* Ferencz, a fiumei „Novi Liszt” szerkesztője, ma délelőtt két óra hosszat időzött *Kossuth* Ferencznel és átadta neki Csingrija Peró levelét, melyben azt írja, hogy a horvát és szerb delegáltaknak számolniok kell ama súlyos és kritikus időkkel, melyek most Magyarországra nehezedenek, minéltogva *Kossuth* Ferenczre ruházzák azt a jogot, hogy a Fiumében tartandó magyar-horvát-dalmát értekezlet idejét akkorra tűzze ki, mikor az értekezlet megtartása Magyarországnak legalkalmasabb lesz.

Kossuth Ferencz hosszasan beszélgetett *Supilóval* és a tanácskozás végeredményeként elhatározta, hogy a fiumei értekezletet legalkalmasabb lesz akkor megtartani, mikor majd a magyar delegáltak is el lesznek látva a nemzet mandátumával.

Kossuth ez értelemben levelet intézett Csingrija Peróhoz, amelyet *Supilo* fog átadni. *Supilo* a ma esti gyorsvonattal visszautazott Fiuméba.

Rudnay belügyminiszter lesz.

Budapest, febr. 22. *Rudnay* Béla szombaton hagyja el főkapitányi hivatalát és hir szerint el sem foglalja többé a főkapitányi állást. Királyi biztosi megbízása csak rövid ideig fog tartani és néhány hét múlva kinevezik belügyminiszterré.

Münnich Aurél — pénzügyminiszter.

Budapest, febr. 22. *Münnich* Aurél pénzügyministerségére vonatkozólag iglőről azt jelentik, hogy a város vezetőférfiai egész határozottsággal állítják, hogy *Münnich*nek holnap kell nyilatkoznia az iránt, elfogadja-e a pénzügyminiszter tárczát vagy nem.

Megczáfolt híresztelés.

Budapest, febr. 22. Némely bécsi lap azt írta, hogy *Apponyi* Albert gróf és *Kossuth* Ferencz a közel jövőben külföldre mennek és ott a magyar nemzet küzdelméről felvilágosítják a közvéleményt. Ezt a híresztelést a legilletékesebb helyről megczáfolják.

Olasz lap a Habsburg-dinasztiáról.

Róma, febr. 22. A Nápolyban megjelenő „Giorno” című napilapot ekobozták, mert a Habsburg-dinasztia ellen intézett gyűlölködő kirohanással tárgyalja Magyarországnak az uralkodóházhoz való viszonyát.

A kecskeméti kormánybiztos.

Kecskemét, febr. 22. *Kolosváry* kormánybiztos ma délután félötör ideérkezett s a pályaudvarról katonai fedezet alatt a városházára haitatott. A pályaudvar előtt nagy néptömeg gyűlt össze, amely a kormánybiztost zajosan megabczugolta. *Kolosváry* megérkezése után nyomban intézkedett, hogy a városi rendőrség tisztviselői jelenjenek meg nála.

Csendőrök a közgyűlésen.

Kassa, febr. 22. A városi törvényhatóság ma közgyűlést tartott, amelyen a már három ízben felosztatott közgyűlés tárgysorozata volt napirendre kitűzve. Érdemes határozatot azonban a közgyűlés nem hozhatott, mert az ellenzék minden pontot levett a napirendről. A közgyűlésen, amely délután öt órakor kezdődött, *Pongrácz* gróf főispán *csendőrök* kíséretében jelent meg. A belépő főispán-

zajosán megabeczugolták. Tárgyalás közt ben Berzáthy bizottsági tag a *Kossuth-nőt* kezdte énekelni. A főispán háromszor is rendre utasította, végül pedig *csendőrökkel kivezetette a teremből*. A közgyűlés folyánán még több zajongó bizottsági tagot ki kellett vezetetni. Levette a közgyűlés a napirendről a fővárosnak azt az átiratát is, hogy a város József főherceg emlékére adakozzon. A főispán kijelentette, hogy a közgyűlés e határozatát csak a legnagyobb sajnálattal enunziálja.

A kolozsvári egyetemi ifjuság üdvözlése.

Kolozsvár, febr. 22. Pisztorý Mór, Kolozsvár I. kerületének volt országgyűlési képviselője, az egyetemi ifjuság tegnapi tiltakozó gyűlése alkalmából a következő táviratot intézte Szabó Dénes drhoz, az egyetem rektorához:

„Nagy örömmel értesültem az egyetemi ifjuság felséges és lélekemelő tiltakozó gyűléséről. Eljen az egyetemi ifjuság és a derék tanári kar! Ilyen az igazi magyar egyetem.”

Az ellenzéki népgyűlések betiltása.

Budapest, február 22. Politikai körökben elterjedt hírek szerint a február 25-ére, vasárnapra tervezett ellenzéki népgyűléseket *mindenütt be fogják tiltani*.

Budapest, február 22. Vasárnapra az ellenzékéről számos volt képviselő elutazik kerületébe, hogy tiltakozó népgyűléseket rendezzenek az abszolutizmus ellen. A kormány mindenáron meg akarja akadályozni a gyűléseket. A belügyminiszter utasította a főispánokat, hogy vasárnap székhelyükön legyenek és értesítette őket, hogy a törvényhatóságuk területén levő összes csendőrséggel és katonasággal szabadon rendelkezve, a karhatalom felhasználásával intézkedjenek a gyűlések megakadályozása iránt.

Budapest, febr. 22. A jövő vasárnap előreláthatólag rendkívül izgalmas lesz az egész országban. A hatalom a választókerületek központjaiban koncentrálja az összes csendőrséget és különösen az alföldre nagyszámu katonaságot rendelt ki, lehetőleg idegen lakákat Ausztriából és az oláh nemzetiségi vidékekről, hogy megakadályozza a tervezett beszámoló és népgyűlések megtartását. Komoly zavargásoktól lehet tartani, mert a hangulat, főképp az alföldön, a nép körében rendkívül izgatott.

Besstercebánya, febr. 22. A vasárnapra tervezett ellenzéki népgyűlést a rendőrség betiltotta.

Hajdu-Szoboszló, febr. 22. Kovács Gyula volt országgyűlési képviselő vasárnapra kitűzött beszámolójának megakadályozása végett két század huszárságot és egy század gyalogságot rendeltek Hajdu-Szoboszlóra. A szolgabírák távirati utasítást kaptak, hogy mindenáron akadályozzák meg a tervezett népgyűléseket. Papp Eleknek, a nádudvari kerület volt országgyű-

lési képviselőjének beszámolóját szintén meg akarják akadályozni s e célból két század huszárságot rendeltek ki és a kerület egész csendőrségét összpontosították.

Igló, febr. 22. A vasárnapra tervezett ellenzéki népgyűlések megakadályozása végett Iglón, Lőcsén, Késmárkon és a többi szepesi városokban két-két század idegen gyalogság áll hadikészzenletben, várva a további intézkedéseket.

Komárom, febr. 22. Peredy Géza, a komáromi függetlenségi párt elnöke, bejelentette a városi rendőrkapitányságnak, hogy Szász József, volt országgyűlési képviselő, február 25-én beszámolót fog tartani. A városi rendőrkapitány végzésében kijelentette, hogy a bejelentést nem veszi tudomásul.

Makó, febr. 22. Farkas László helyettes alispán Makó város polgármesteréhez, a rendőrséghez és a járáshoz főszolgabíráihoz rendeletet intézett, hogy tekintettel a politikai viszonyok folytán felzavart kedélyekre, semmiféle gyülekezés vagy népgyűlés megtartását nem engedi meg.

Prielle Kornélia haldoklik.

Budapest, febr. 22. Prielle Kornélia állapota ma délelőtt igen válságosra fordult. Orvosai és hozzátartozói feladtak minden reményt. Az orvosok véleménye szerint a halál csendes szendérgés közben fog bekövetkezni.

Szapáry Pál gróf felépült.

Berlin, febr. 22. Szapáry Pál gróf, volt fiúmei kormányzó, aki tudvalevőleg vakbél-operációt állott ki, most már anynyira felépült, hogy a szanatóriumot holnap elhagyja és Budapestre utazik. A gróf néhány napig Budapesten marad és azután hosszabb időre Abbáziába megy.

Papnövendékből — betörő.

Győr, febr. 22. A Szent Benedek-rend itteni főgimnáziumának régiséggyűjteményében a múlt éjjel betörést követtek el s számos nagyértékű műkincset elraboltak. A tettest ma reggel Kiss János, volt győri papnövendék személyében elfogták.

KÜLÖNFÉLE.

— **A reklám-álarozsóbál**. A városi színházban ma este rendezett reklám-álarozsóbál minden váraozást felülmúlt siker dalgában. A színház kapuját Derencsin ügyeletes rendőrkapitány parancsára már 10 órakor bezárták, mert a teremben oly óriás számu közönség nyüzsgött, hogy nemcsak a táncz, hanem még a járás-keles is lehetlenné vált. Maga a terem pazar tényárban uszott és gyönyörű látványt nyújtottak a páholyközönségnek a szépen rendezett kioszkok s a terem közepén felállított életnagyságu elefánt, amely a rizshántológár reklámja volt. A páholyok megteltek a legelőkelőbb közönséggel s az első négyest kétszáznál több pár tánczolta. Ennek befejezte

után érdekes humorisztikus csoport vonult fel a teremben, majd a reklám-álarozsók felvonulása következett. A reklámok kiállításában számos előkelő fiúmei, budapesti és trieszti cég vett részt. Nagy feltűnést keltett a rizshántológár által a terem közepén felállított elefánt, Jelluschich fényképész gyönyörű pavillonja, Rupnick Emilnek, a Dreher-sörgyár képviselőjének reklámpáholya, a Kőbányai Polgári Serfőző részvénytársaság szép sörkioszkja, Eppinger cukorgyáros cukorral töltött gyümölcsimitációi, Senekovics szép virágpavillonja, Steiner Ede és Fia ablakmozaikjai, Léwi és társa szappanutáznatai, valamint Weisz Salamon mozaik-reklámiáblája. Érdekes látványt nyújtott az imitált lovasturne, amely körüljárva a termet, megállapodott s a lovasok bajvivást kezdtek, melyben tervszerűleg három lovas esett s a három győztes érdemszalagot kapott. A szünóra kezdetén a legszebb álarozsók jutalmazása következett, de mivel álarozsban voltak a nyertesek, nevüket nem tudni. Azután a husz élő állatot sorsolták ki. Az állatok közt volt egy zebra, átfestett szamár, egy kis csacsi, fázánok, pávak, galambok stb. A mulatság kitűnő hangulatban egész reggelig folyt.

— **Házasság**. Balázs Simon, a fiúmei Nyilvános raktárvállalat részvénytársaság főtitkárja márczius 4-én tartja esküvőjét Bárdos Ilonka kisasszonnyal Gyulán.

— **Az »Ultonia« érkezése**. A kívándorlókat szállító »Ultonia« Cunard-gőzös, amely tegnap indult el Triesztből, a tengermelléken dühöngő erős szélvihar miatt kénytelen volt Póla kikötőjébe befutni. A hajó alkalmasint holnap reggel érkezik kikötőnkbe. A kívándorlók naponként az esti személyvonatokkal nagy csoportokban érkeznek Fiuméba. Az »Ultonia«-n ez alkalommal minden hely megtelik.

— **Uj honpolgár**. Mosati János, a Magyar-horvat hajóstársaság első gépésze tegnap tette le a magyar állampolgári esküt Vio Ferencz dr. polgármester kezébe.

— **A sztrájk**. A munkaadóknak a sztrájkoló munkásokhoz intézett felhívása nem maradt eredmény nélkül. A legtöbben a sztrájkoló közül a ma reggeli gyári kúrtszóra elfoglalták helyeiket, csak a két vegyigyárban és a Szusákon levő papirgyárban szünétel a munka. A dohánygyári munkások is, tegnapi elhatározásukhoz híven, újra felvették a munkát s így má már a városban csak igen kis számban vannak a sztrájkoló munkások. Az Unio-vegyigyár igazgatója ma delután fölkereste Dolzani rendőrtőlkapitányt és hosszabban tánczkoszott vele. Távozása után Dolzani az Unio-vegyigyár munkásainak küldöttségét fogadta, kikkel közölte az igazgató felszólítását, hogy álljanak holnap reggel munkába s kérelmükkel az igazgatóság foglalkozni fog és ha csak lehetséges, teljesíteni fogja azt. A küldöttség kijelentette, hogy az igazgató válasza nem nyugtatja meg őket, miért is folytatják a sztrájkot. Itt említjék meg, hogy a munkások ma reggel csak azzal a feltétellel léptek munkába, hogy 15 napon belül az igazgatóságok a munkások bérét önkéntesen fölemelik.

— **A sortüz áldozata**. Annak idején jelentettük, hogy az általános sztrájk alkalmával Szusákon, a munkásoknak a csendőrökkel történt összeütközésekor Kobert Péter 24 éves mázolót egy csendőr golyója jobblábjában súlyosan megsebesítette. A szerencsétlen fiatalember,

„A Tengerpart“

a fiúmei állami és magántisztviselőket azon kedvezményben részesíti, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják házhoz hordva.

kinek lábát a városi kórházban amputálták, tegnap este a kórházban meghalt. A fiú munkásság testületileg fog résztvenni temetésén, amely holnap délután 3 órakor lesz.

— **Tűz a Risorta-utcában.** Ma hajnalban negyedöt órakor a Risorta-utca 32. száma alatt, Koss József kádárműhelyében tűz ütött ki, amely elpusztította az egész házat. A katonaság, később a tűzoltók a helyszínére siettek s hamarosan hozzáálltak az oltáshoz. A műhelyben kiütött tűz gyorsan elharapódzott az egész házban, amelyben nagymennyiségű száraz dongafa volt felhalmozva. Az oltást a szomszéd házak tetejéről végezték és a tüzet sikerült is lokalizálni. A Koss-féle ház azonban teljesen leégett, csupán a motorhelyiség nem pusztult el. A tűz keletkezésének okát eddig nem sikerült megállapítani.

— **A hajógépészek fizetésemelést kérnek.** A Művezetők Országos Szövetségének Fiumében székelő XXVI. kerülete, mint a Tengerhajózási gépészek egyesülete, válaszmányi ülésén az alapszabály 2. pontja értelmében a Magyar-horvát hajóstársaság gépészeinek, mint tagtársainak beadott kérvényét, mely két pontból áll, magáévá tette és azt memorandum alakjában összefoglalva, a Művezetők XXVI. kerületének elnöke, Fodor Gábor és titkárja Fischer József útján a Magyar-horvát hajóstársaság elnökének, Copaitich Zsigmondnak tegnap átadta és jóakaró, méltányos elintézésére bízta. Copaitich elnök igen szívesen fogadta a megbízottakat és a társulat gépészeinek kérvényét átvette azzal az ígérettel, hogy az igazgatósági tanácsnak előterjeszti s a választ a kérvényezőkkel közölni fogja. Együttal fölemlítette, hogy a méltányosság háttérén belül máris gondolt a fizetésjavításra.

A Magyar-horvát hajóstársaságnál alkalmazott gépészek memorendumának két pontja a következő:

1. Tiszteletteljes kérés az iránt, hogy az alkalmazásban levő gépészek mindegyikének fizetését — tekintet nélkül a most élvezett rang vagy fizetési osztály fokára meg a szolgálatra beosztott vonal minőségére — havi 40 (negyven) koronával felemelje, valamint az újonnan alkalmazandó gépészek kezdőfizetése 160 (egyszázhatvan) korona legyen 120 korona helyett.

2. Létesítsék egy nyugdíjalap az Adria m. kir. tengerhajózási részvénytársaságnál már érvényben levő kidolgozás figyelembe vételével.

A fizetésjavítás megokolásául a nehéz megélhetési viszonyokat említik és ígérnek, hogy anyagi helyzetük jóakaró javítását odaadó szorgalmuk és a hajózási társulat érdekeinek szemmel tartásával mindenkor ügybuzgó munkálkodásukkal fogják meghálálni.

— **Zátonyra jutott hajó.** A zenggi hajóstársaság „Petar Zrinski” nevű gőzöse, mint Zárából jelentik, kedden délután a Loparo fok mellett, Arbe-szigeténél zátonyra jutott. A hajót a Magyar-horvát hajóstársaság „Pola” nevű gőzöse vontatta le a zátonyról s a „Petar Zrinski” néhány órai késéssel folytathatta útját.

— **Hajók forgalma.** Tegnap és ma a következő hajók érkeztek kikötőnkbe: az „Evangelustria” görög gőzös Spezziából; a „Penceta” olasz gőzös Bariból; a „Tonci” osztrák gőzös Gettából és a „Trieste” osztrák Lloyd-gőzös Triesztből. — Tegnap elindult az „Aglaiia” osztrák gőzös Batumba.

— **Hamis utlevél.** Stefan Antal 21 éves valkányi, torontálmegyei lakost a rendőrség ma hamis utlevél használatáért 2 napi elzárásra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **A tengeri hal, mint élelmiszer** A kifejlett közlekedés mellett is a tengeri halnak élelmiszerül való felhasználása nincs azon a magas tonkon, mint azt annak kiválósága megérdemelné. Egy német orvos, Rosenfeld, legújabb kísérletezést tett a tengeri halnak élelmiszerül való felhasználásával s bebizonyi-

totta, hogy az sokkal több fehérjeanyagot tartalmaz és sokkal táplálóbb, mint ugyanannyi mennyiségű marhahús. Sokkal könnyebben emészthető s kevésbé rontja a gyomorfalat, mindamellett a jóllakottsági állapot mégis tovább tart, mint amannál. A tudós doktor kifejti még, hogy nemcsak a polgári élet egyszerű konyhájában kell a tengeri halnak nagyobb teret adni, hanem a hadsereget is ebből készült konzervekkel kellene ellátni. Különösen alkalmas a halhús a sporttal foglalkozók táplálására, mert nem fekszi meg a gyomrot s mégis elegendő erőt ad.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Uj bank Fiumében.** Egy budapesti pénzintézet helybeli fiókjának főtisztviselője, több, itteni kereskedővel szövetkezve, egy új bank alapításán fáradozik, mely a pénzügyleteken kívül az áruüzletnek minden fajtáját, az áruelőlegezési üzlettel és a nyílt követelések leszámításával együtt szándékozik programjába foglalni. Az új pénzintézet, melynek valószínűleg *Merkantil-bank* lesz a neve, egy nagy bécsi pénzintézet fogja finanszírozni, mely ugyanannyi tőkével járul a maga részéről az új bank alapításához, amennyit másrésztől a fiumei kereskedők körében részvényjegyzés útján összehozni sikerülni fog. A bank végleges megalakulását a tavaszi hónapokra tervezik.

+ **A magyar-amerikai hajózási társaság.** A „Wiener Allgemeine Zeitung” írja: Azok a tárgyalások, amelyek itt nemrégiben egy magyar-amerikai hajózási társaság alapítása tekintetében folytak, még nem vezettek végleges eredményre, mindazonáltal, amint Triesztből jelentik, már ma nagy valószínűséggel bir, hogy a megegyezés létre fog jönni. Önálló magyar hajózási társaság létesítését tervezik az Északamerika és Fiume közti forgalomra nézve, a Norddeutscher Lloydnak nagyfokú közreműködése és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank pénzügyi patronátusa alatt. E bank husz millió korona részvényt és tizenöt millió korona elsőbbségi kötvényt fordít e célra. Feltételül az Adria—Cunard Line szerződésnek, amely 1914-ig szól, előzetes felbontását kötik ki. A magyar kormány hatszáz ezer korona szubvencziót is ígért a vállalatnak. Az új magyar vállalat az Austro-Americana-val a gőzösök elindítására nézve megegyezést tervez akként, hogy netenként induljon egy-egy hajó Amerikába felváltva Fiuméből és Triesztből.

+ **Mintaküldemények szállítása a Cunard-hajókon.** A kereskedelmi miniszter ez évi 6717. szám alatt valamennyi kereskedelmi és iparkamarához a következő leíratot intézte: A belügyminiszter és a liverpooli Cunard gőzhajózási társaság között kötött szerződés 22. §-a értelmében: „A magyar östermelési vagy iparcikkekkel az északamerikai államokba menő *mintaküldeményeket* a kormány felhívására a Cunard-társaság *díjmentesen tartozik hajóin Fiuméből Newyorkba szállítani.* Ily mintaküldemények sulya azonban 1—1 (egy-egy), összesen 10 (tíz tonnát, illetve térfogata 10 (tíz) köbmétert meg nem haladhat. Felhívom a Czimet, hogy e szerződéses határozmányt területe érdekeltségének azzal ajánlja figyelmébe, hogy az említett szerződésben körvonalazott díjmentes szállítás iránti kérelmek további intézkedésig a belügyminiszterhez intézendők.

+ **Aszfaltgyár Fiumében.** „Első fiumei aszfaltgyár” czég alatt, mint egy kereskedelmi szaklap írja, *Pollák* Lajos mérnök Fiumében aszfaltgyárat létesített.

+ **Csőd.** *Pfeffer* Zsófia fiumei kereskedő ellen elrendelték a csődöt. A csődbiztos Bakarcics András dr. a tömeggondnok Mogan Gyula dr. A bejelentési határidő április 3. A csődvagyon felszámolás május 2-án lesz. A csődválasztmány összeülésének idejét május 5-ikére tűzték ki. — *Polí* Emilio itteni bórke-

reskedő fizetéseket jelentett. — Zárából jelentik, hogy *Parcina* Evelin ottani vegyeskereskedő, *Parcina* Jakab vagyombukott kereskedő neje, beszüntette fizetéseit. A fizetéseketlen czégnek több fiumei összekötötése is volt.

+ **A kereskedelmi tengerészet segélyezése Ausztriában.** A kereskedelmi tengerészet segélyezésére nézve Ausztriában fennállott törvény érvénye mult év végével lejárt, a vonatkozó törvény érvényességi tartamát csekély módosításokkal meghosszabbították. A legfontosabb módosítás abból áll, hogy az osztrák hajólastromban bejegyzett tengeri kereskedelmi hajók e törvény érvényessége ideje alatt a jövedelmi adó fizetése alól felvannak mentve. E kedvezmény némi korlátozással a belföldi hajógyárakban épült ily hajókra is ki lesz terjesztve, ha azok az említett törvény érvényességi ideje alatt bocsáttatnak vízre. A módosított új törvény ezenkívül még azokat az eshetőségeket szabályozza, melyek az adómentes és adóköteles hajók közös birtokosával, valamint az adómentes és adóköteles járatokkal szemben figyelembe veendőek.

+ **Uj vámintézkedések Olaszországban.** Rómából jelentik, hogy az olasz kormány a régi vámrendszerről az új vámrendszerre való átmenetnél a vámkezelés tekintetében a legliberalisabban fog eljárni. A régi vámintételek szerint fogják elvámolni mindazokat az árukat, amelyek február hó 28-án éjfélig beérkeznek abban az esetben, ha idejekorán bejelentettek. Ennélfogva nem szükséges, hogy a deklarációval együtt a kitűzött határidőig a vámkezelés és a vámbefizetés is megtörtént legyen. Az áru behozottak tekintetik akkor is, ha még hajón van, de kellő időben bejelentett s a deklaráció úgy hangzik, hogy a belső fogyasztás számára.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
„Unio” könyvnyomdai mintintézet.

Használt és új Zsákok raktára

bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Első fiumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett Szigoru pontosság és kiváló szakértelem

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Via Germania 1. ajtó 7.

IRIS

Piazza Elisabetta 2. sz.

(Whitehead palota).

Felkéretik a t. cz. közönség, a bronz és tőz-cotta műtárgyak megtekintésére.

A belépés szabad és vásárlásra nem kötelez.

A műtárgyak kiállítása állandó.

Kiváló alkalom ajándékok vásárlására.

Levelező kerestetik.

Forfekt német-horvát levelező kerestetik egy gyarmatáru ügynökséghez, azonnali vagy február 15-iki belépésre.

Szakavatott ajánlkozók kéretnek, hogy ajánlatukat az igények megjelölésével a következő címre küldjék:

Samuel Sessler

— ügynökségi és bizományi üzlete —

Brod a Š.

Caffe Internazionale

FIUME, Via Alessandrina 3. sz.

Ma és minden este

Varieté Előadás

(családi programmal)

a híres „Ideal Fregolino” nemzetközi Varieté társulat által. Ének, tánc, átváltozó művészet, némajáték stb.

Naponta teljesen új és mulattató műsor!
Szabad bemenet!

Az igazgatóság.

Az újonnan átalakított és minden kényelemmel berendezett „Internationale” kávéházban a kitűnően előállított kávé és egyéb kávéházi italokon kívül kifogástalan magyar és német konyha, legjobb bel és külföldi borok, valamint a híres **KÖBANYAI SÖR** áll a n. é. közönség rendelkezésére.

Minél számosabb látogatást kér tisztelettel

ERTEL GUIDO

a „Steinfeld” vendéglő volt főpinczéje.

Fiume első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv.-ársaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Előfizetések és Hirdetések „A Tengerpart”

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápary

czimzendők.

!! Legújabb újdonságok !!

Szalonszőnyegek, szőnyegek háló- és ebédlő-szobák számára, csipke- és szövetfüggönyök, prémekek, asztal- és ágyterítő garnitúrák

nagy választékban és közismert olcsó árakban

egyedül **WEISS M.** cégnél kaphatók.

FIUME, Corso II. — TRIEST, Corso 9.

A legmodernebb kézműárak, férfi- és női ruhaszövetek, selyem, bársony, butorszövet, kész fehérnemű, keztük, csipkeárak, szőnyegek, nyakravalók és mindennemű disztárgyak eladása.

Szabott árak! Szabott árak!

Mengasszonyi kelengyék a legolcsóbb árban szállíthatnak.

V. E. & A. de ROSSI

Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többször kitüntetett czipőraktára.

Saját készítésű legkitűnőbb

férfi-, női-, és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.

Szabott árak.

Szabott árak.

Könyvnyomdai
műintezet

Tipografia
artistica

„UNIO”

„Adria” palota, **FIUME** palazzo „Adria”.

TELEFON 224.

SZÁLLIT

minden a nyomdászatba vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

ESEGUISCHE

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.